

Opatření prosazovaná HK ČR v souvislosti s hrozbou koronaviru Stav k: 13. 3. 2020, 10:00 hod

Kompenzační opatření pro všechny zasažené podnikatele

HK ČR a její partnerské asociace a svazy vítají dosavadní přístup státu, který s podnikateli aktivně a otevřeně řeší dopady epidemie koronaviru na podnikatele. Uvědomují si přitom, že stát a jednotliví občané nemohou nést celé ekonomické břemeno a že přiměřenou část nákladů na boj s koronavirem nevyhnutelně ponесou i samotné firmy.

HK ČR je v nyní v každodenním kontaktu s vládou a prosazuje především zavedení takových nástrojů, které by mohly pomoci podnikatelům s jejich cash flow – jedná se o laciné překlenovací půjčky, odklad placení pojistného nebo záloh daní z příjmů, popř. odklad plateb DPH. S podobnými nástroji má ČR zkušenosti z období povodní. Je třeba domluvit jasné a srozumitelné podmínky, tedy v jakých případech se na jaké firmy budou úlevy vztahovat. A samozřejmě také administrativu, proces žádosti musí být rychlý a transparentní.

Prosazujeme i kompenzační opatření, které by mohlo pomoci všem podnikatelům postiženým koronavirem. **Výše kompenzace by mohla být v případě zaměstnavatelů odvozena od celkového objemu náhrad mzdy vyplácených zaměstnancům. Nemusela by být rovna celkovému objemu těchto náhrad, mohla by být i nižší s ohledem na možnosti státního rozpočtu. Zaměstnavatelé by si o výši této kompenzace snižovali pravidelné měsíční odvody pojistného na sociální zabezpečení.** Bylo by to jednodušší než odvádět pojistné v plné výši a následně si nárokovat dotaci od státu vyplácenou podnikateli. OSVČ, která nemá vlastní zaměstnance, by mohla dostávat kompenzaci v podobě dočasného snížení vlastního pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Součástí takovéto kompenzace u OSVČ by mohlo např. být dočasné snížení minimálních měsíčních záloh na pojistné. Samozřejmě by se nejednalo o plošné opatření, kompenzace by se týkala pouze podnikatelů, kteří byli prokazatelně postiženi koronavirovou epidemií. Zásadním prvkem takového řešení však musí být jednoznačné, srozumitelné a přehledné vymezení kvalifikačních podmínek pro čerpání kompenzace. Je na vládě, resp. MPSV, aby takovéto podmínky precizně formulovaly a urychleně připravily změnu příslušného zákona.

Zvláštní nástroje cílené na OSVČ

1. Zrušení záloh daně z příjmů a pojistného

V odůvodněných případech stanoví správce daně zálohy jinak, popřípadě povolí výjimku z povinnosti daň zálohovat, a to i za celé zdaňovací období (§ 174 odst. 5 daňového řádu).

U povinného pojistného je ale nutné (např. v urychleném legislativním procesu) novelizovat zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Alternativním řešením je generální stanovení nulových úroků z nezaplacených záloh. Placení záloh na pojistné zdravotní pojišťovně a správě sociálního zabezpečení je ale mnohem frekventovanějším jevem než placení záloh na daň finančnímu úřadu.

2. Daňové přiznání k 1. červenci

Správce daně může na žádost daňového subjektu nebo z vlastního podnětu prodloužit až o 3 měsíce lhůtu pro podání řádného daňového tvrzení (§ 36 odst. 4 daňového řádu). Takové opatření by automaticky vedlo i k pozdějšímu vyrovnání daňové povinnosti za rok 2019, pozdějšímu podání tzv. přehledů o příjmech a výdajích a pozdější úhradě doplatku na pojistném na sociální i zdravotní pojištění.

3. „Ošetřovné“

V souvislosti s uzavřením základních škol mají zaměstnanci možnost využít institut ošetřovného, aby zůstali doma s dětmi. Nárok na tuto dávku se však nevztahuje na OSVČ, které by zůstaly s dětmi doma. HK ČR žádá, aby byl zaveden **mimořádný finanční mechanismus**, který by v době uzavření škol umožnil sladit podnikatelské i rodinné povinnosti také OSVČ.

4. Participace státu na důsledcích prodlení při splácení úvěru bance

OSVČ která si v konkrétní bance vzala na podnikatelské účely úvěr a je v prodlení se splátkou zpravidla platí úrok z prodlení. **Stát by kompenzoval v takových situacích dlužníkům polovinu úroku z prodlení.**

Lze limitovat výši úvěru, na nějž by se pomoc státu vztahovala, maximální akceptovatelnou délku prodlení a maximální výši státní kompenzace, např. 3 %. Vláda může využít rezervy státního rozpočtu, popř. požádat sněmovnu o změnu zákona o státním rozpočtu.

5. **Apel na banky a pojišťovny**

HK ČR Vyzývá peněžní instituce ke schovívavosti k dlužníkům z řad podnikatelů (především MSP a zejména OSVČ), kteří se vlivem koronaviru dostali do obtíží se splácením svých závazků vůči peněžní instituci. Apeluje na rozumný solidární přístup při uplatňování a vymáhání pohledávek za takovými dlužníky. Vstřícný přístup k dnešnímu dlužníkovi v problémech může zajistit dobrého budoucího klienta.

6. **Participace státu na důsledcích prodlení při placení účtů za energie a další vstupy od síťových dodavatelů**

OSVČ, která pro podnikatelské účely potřebuje energetické a obdobné vstupy, se může dostat při úhradě za přijímaná plnění do prodlení. Na základě příslušné smlouvy je potom povinna platit zpravidla úrok z prodlení a/nebo příslušnou smluvní pokutu. **Stát by kompenzoval v takových situacích dlužníkům polovinu úroku z prodlení a/nebo smluvní pokuty.**

Lze limitovat výši celkové dlužné částky, k níž by se kompenzace vztahovala, maximální akceptovatelnou délku prodlení a maximální výši státní kompenzace, např. 3 % z dlužné částky. Vláda může využít rezervy státního rozpočtu, popř. požádat sněmovnu o změnu zákona o státním rozpočtu.

Odbor legislativy, práva a analýz

13. března 2020